

29. november 2022

Dispensation til naturpleje på Skamlebæksletten

Danmarks Naturfredningsforening Odsherred, Skamlebæk Naturlaug, Ejendomsselskabet ATPFA III P/S samt Odsherred Kommunens Naturteam samarbejder om et naturforbedrende projekt på Skamlebæksletten, matr.nr. 7m Ordrup By, Fårevejle. Projektet er undervejs, og første rydning af Gyvel er foretaget.

En opfølgende rydning er nødvendig, for at hæmme mængden af spiringsdygtige planter. En ny dispensation fra NBL §3 er nødvendig, da den eksisterende dispensation stiller vilkår om fjernelse af alt materiale, der bliver ryddet. Dette er ikke omkostningseffektivt ved en opfølgende rydning, som kun omfatter meget små planter, og hvis formål er at forhindre ny frøsætning, og ikke en næringsstofudpining.

Et tykt førnelag på en stor del af matriklerne hæmmer væksten af mindre, nøjsomme planter, karakteristiske for overdrev og hede. Høslæt på en del af området skal sikre bevarelsen af disse.

Projektets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Kommunens dispensation er nødvendig, da projektet berører et naturområde, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens¹ § 3, stk. 2.

Afgørelse

Odsherred Kommune giver hermed dispensation til rydning af Gyvel på matriklen 7m Ordrup By, Fårevejle. Desuden gives der dispensation til høslæt på op mod 1/3 af matriklen.

Dispensationen gives i henhold til § 65, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven. Vilkår for dispensationen ses i næste afsnit.

Der er en klagefrist på 4 uger fra modtagelsen af dette brev, og dispensationen træder først i kraft, når klagefristen er udløbet. Se klagevejledningen i bilag 3, hvis du ønsker at klage over kommunens afgørelse.

Hvis der bliver klaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over afgørelsen, skal nævnet tage stilling i sagen, før dispensationen kan udnyttes, jf. § 87 i naturbeskyttelsesloven. Dispensationen falder bort, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra datoen på dette brev, jf. § 66, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

1. Gyvel og eventuelle andre vedplanter må kun trækkes op. Det skal sikres, at rødderne på planterne trækkes med op.
2. Der skal anvendes små køretøjer med lavt dæktryk eller gummibælter.
3. Optrækning af Gyvel og andre vedplanter må kun ske i perioden 1. januar til 31. marts.
4. Ved høslæt skal de slåede materiale fjernes fra matriklen.

Begrundelse

Kommunen har i sin behandling af sagen lagt vægt på, at

- den ønskede naturpleje vil bidrage til opfyldelse af den kommende frednings formål om at sikre og forbedre områdets biologiske værdier
- naturplejen vil medvirke til at målsætningerne i Natura 2000-område nr. 154 nås
- naturplejen understøtter Grønt Danmarkskorts retningslinjer om bl.a. sikring og forbedring af områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser
- levesteder for arter på habitatdirektivets bilag IV ikke påvirkes negativt

Kommunen meddeler på denne baggrund dispensation til ansøgte. Du kan finde en uddybende redegørelse for afgørelsen i bilag 2.

Annoncering

Afgørelsen er annonceret på Odsherred Kommunes hjemmeside:

<http://www.odsherred.dk/kommuneinformationer/afgoerelser>

Sagens videre forløb

Hvis du har spørgsmål til afgørelsen, er du velkommen til at kontakte Naturteamet på tlf. 59 66 60 83 eller mail natur@odsherred.dk.

Venlig hilsen

Frida Marie Richter Dorph-Petersen
Naturforvalter

Kopi sendt til:

1. Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
2. Naturstyrelsen Midtjylland, msj@nst.dk
3. Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
4. Danmarks Naturfredningsforening, Odsherred, dnodsherred-sager@dn.dk
6. Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
7. Friluftsrådet, Kreds Nordvestsjælland, kreds14@friluftsradet.dk
8. Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
9. Dansk Ornitologisk Forening, Odsherred, odsherred@dof.dk
10. Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
11. Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
12. Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
13. Dansk Botanisk Forening, Naturbeskyttelsesudvalget, nbu@botaniskforening.dk
14. Ejendomsselskabet ATPFA III P/S v/Morten Rybak, mry@atp-ejendomme.dk
15. Skamlebæk Naturlaug v/Bente Ilsøe, benteilsoe@hotmail.com

Bilag 1. Kort med projektets placering.

Optrækning af Gyvel i projektet, der finansieres af Den Danske Naturfond, vil ske inden for de områder, der er markeret med grøn farve.

Bilag 2. Redegørelse

Et projekt om naturpleje, herunder optrækning af Gyvel og afbrænding, på initiativ fra Danmarks Naturfredningsforening Odsherred og Skamlebæk Naturlaug i samarbejde med Ejendomsselskabet ATPFA III P/S og Odsherred Kommune om at forbedre naturkvaliteten på Skamlebæksletten, har været i gang siden 2021. Første rydning blev foretaget i vinteren 2021/2022 og i foråret 2022 blev der foretaget afbrænding. For at sikre effekten af den første rydning, er det nødvendigt at foretage en opfølgende rydning. Denne vil have til formål at fjerne spiringsdygtige planter.

Skamlebæksletten, der er en mosaik af overdrev og hede, er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, og derfor er kommunes dispensation nødvendig. Det følger af bemærkningerne til naturbeskyttelsesloven, at der skal foreligge særlige omstændigheder, før der kan meddeles dispensation til foranstaltninger, som ændrer tilstanden i de beskyttede naturtyper. En særlig omstændighed kan være, hvis tilstandsændringen er naturforbedrende.

Projektet har til formål at forbedre naturtilstanden på sletten. Der er udbredt tilgroning med især Gyvel, som er ved at fortrænge de lyskrævende arter, der normalt vokser på hede og overdrev. Samtidig er visse dele af sletten domineret af græs, og nogle steder er lyngen af høj alder og har brug for foryngelse. Den nuværende naturtilstand målt på HNV (High Nature Value) er mellem 9 og 11.

I projektområdet vokser arter som Almindelig Kællingetand, Alm. Knopurt, Stor Knopurt, Plettet Kongepen, Blodrød Storkenæb, Alm. Torskemund, Gul Snerre, Knoldet Mjødurt, Rundbælg, Mark-Krageklo, Bredbladet Timian, Blåhat, Revling, Hedelyng, Vellugtende Gulaks, Liden Klokke, Smalbladet Høgeurt, Sand-Frøstjerne, Alm. Syre, Bølget Bunke Skrænt-Star, og Fåresvingel. Derudover er der begyndende tilgroning visse steder med Rynket Rose, Mirabel, Slåen og Brombær.

Der er registreret en del rødlistede og andre sjældne dyrearter, bl.a. findes stadig argus-blåfugl, foranderlig blåfugl, stribet hedespinder og sandgræshoppe. Andre som violetrandet ildfugl, dukatsommerfugl, brunlig perlemorsommerfugl samt måske markperlemorsommerfugl ser desværre ud til at være forsvundne i løbet af de allerseneste år. Derudover findes også bilag IV-arten markfirben i området.

For at sikre, at der ikke sker unødigt skade på området, og fordi det vurderes at være den mest effektive metode, er der stillet vilkår om at de enkelte planter inkl. rødderne, skal trækkes op.

Desuden er der stillet vilkår om, at maskinel, der bruges til optrækning, skal være mindre køretøjer med lavt dæktryk eller alternativt med gummibælter/larvefodder.

Med undtagelse af den østligste del ligger hele projektområdet inden for Natura 2000-område nr. 154 "Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakker" og er udpeget som habitatnaturtyperne kalkoverdrev, surt overdrev og tør hede. I statens kortgrundlag for basisanalysen 2022-2027 for Natura 2000-området, er området vurderet have naturtilstanden moderat. For at et naturområde i Natura 2000 kan siges at være i gunstig bevaringsstatus skal det have tilstanden 2 (god) eller 1 (høj).

I juni 2021 er der rejst fredningsforslag for et område der omfatter ca. 470 ha, herunder Skamlebæksletten. Fredningen får til formål bl.a. at bevare og forbedre områdets naturværdier, og naturplejeprojektet er således med til at sikre den kommende frednings formål.

Projektområdet er desuden udpeget som naturområde med særlige naturbeskyttelsesinteresser i Grønt Danmarkskort, der bl.a. har som retningslinje, at naturindsatsen skal prioriteres således, at der sker en sikring og forbedring af områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser. På baggrund af ovenstående vurderes der at være grundlag for at meddele dispensation til naturplejeprojektet.

Natura 2000 og Bilag IV-arter

Størstedelen af projektområdet ligger inden for det internationale beskyttelsesområde (Natura 2000) "Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakker". Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt i negativ retning. En af Natura 2000-planens målsætninger er at forbedre og udvide naturtyperne på udpegningsgrundlaget, herunder overdrev.

Naturplejeprojektet vil således understøtte den udvikling af naturværdierne, der skal ske inden for Natura 2000-området.

Bilag IV-arten spidssnudet frø er registreret ynglende i en sø 150 m syd for Skamlebækvej. Det er sandsynligt at dyr herfra undertiden kan benytte sletten som rasteområde, men da området er ret tørt, da Skamlebækvej har en vis barrierevirkning, og da spidssnudet frø fortrinsvis raster nær ynglevandhullerne, er det formentligt ikke i noget større omfang. Odsherred Kommune vurderer, at plejeindgrebene ikke vil forringe projektområdet som rasteområde for spidssnudet frø.

Markfirben forekommer i området. På længere sigt er dens muligheder for at leve i området truet af tilgroning med vedplanter, ligesom arealer tilgroet med Draphavre udgør et ringere levested for markfirben end områder med Hedelyng og Revling. På den anden side udgør områder med gammel Hedelyng gode levesteder for Markfirben. Der er i projektet taget hensyn til dette, da kun mindre områder med gammel lyng skal forynges. Samlet set vurderer Odsherred Kommune, at plejeindgrebene vil forbedre markfurbens muligheder for at leve i området på såvel kort som længere sigt.

Odsherred Kommune vurderer, at der ikke er mulige yngle- eller rasteområder for andre arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV på arealet. Samlet set vil indgrebene således ikke kunne skade levesteder for bilag IV arter, men tværtimod medvirke til at bevare levesteder for markfirben.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune, der har truffet afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger fra den dato, som afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal ved klage betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Hvis du ikke kan bruge Klageportalen på grund af eksempelvis handicap, sprogvanskeligheder, problemer med digitale medier, psykiske lidelser eller fordi du er socialt udsat, så kan du sende en anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg eller som mail til nh@naevneneshus.dk. I din anmodning til nævnet skal du oplyse hvis du allerede er fritaget fra at bruge Digital Post af kommunen. Når du ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at du giver Odsherred kommune besked om det.

Klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen jf. § 88, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven.